

OFFENTLIGE UDGIFTER 16. december 2021

ANALYSE

Udarbejdet af
Erik Bjørsted
Cheføkonom

Næsten uændret antal offentligt ansatte pr. indbygger frem mod 2025

Siden 2010 er antallet af offentligt ansatte pr. indbygger faldet støt. Frem mod 2025 ventes den offentlige beskæftigelse dog at vokse i takt med befolkningen, så antallet af offentligt ansatte pr. indbygger holdes nogenlunde konstant. Det står i kontrast til den foregående regerings planer, hvor antallet af offentligt ansatte pr. indbygger fortsatte med at falde frem til 2025.

Kontakt

Kommunikationschef

Jesper Kirkbak

📞 50 73 71 34

✉️ jk@ae.dk

Hovedkonklusioner

- Fra 2010 og frem til 2019 er antallet af offentligt ansatte pr. indbygger faldet med 6,7 pct.
- Antallet af lagte arbejdstimer i den offentlige sektor er ligeledes faldet siden 2010. Fra 2010 til 2019 er antallet af erlagte timer pr. indbygger således faldet med 8,7 pct. Arbejdstimerne er faldet yderligere i 2020, men pga. COVID-19 skal tallene tolkes forsigtigt, da usikkerheden er større end normalt.
- Fra 2020 og frem til 2025 forventes den offentlige beskæftigelse at vokse med 25.000 personer. Det betyder, at antallet af offentligt ansatte pr. indbygger holdes nogenlunde konstant frem mod 2025.

Analysen er udarbejdet i samarbejde med Dansk Socialrådgiverforening.

De sidste ti år er presset på den offentlige service vokset som følge af, at der er blevet flere ældre og flere børn, som er nogle af de grupper, som trækker mest på de offentlige serviceydelser. Pengene til at håndtere det voksende pres som følge af demografien er dog ikke fulgt med. Fra 2010 til og med 2019 er det offentlige forbrug kun vokset med knapt 0,2 pct. om året, men hvis man skulle have holdt den offentlige serviceudgift pr. bruger uændret, skulle det offentlige forbrug faktisk være vokset med 0,5 pct. om året.

Samlet er det offentlige forbrug fra 2010 til og med 2019 vokset med 7½ mia. kr., men hvis man skulle have holdt den offentlige serviceudgift pr. bruger uændret, skulle vi have haft en vækst i det offentlige forbrug på ca. 25 mia. kr. fra 2010 til 2019.

Fra 2010 har den offentlige sektor derfor reelt været på skrump, og det offentlige forbrug i pct. af BNP er faldet. Da en stor del af det offentlige forbrug går til varer og tjenester, betyder den meget lave vækst i det offentlige forbrug, at den offentlige beskæftigelse faldt i årene efter 2010. Fra 2010 til og med 2017 faldt den offentlige beskæftigelse således med næsten 27.000 personer.

Antallet af offentligt ansatte pr. indbygger er faldet med 6,7 pct.

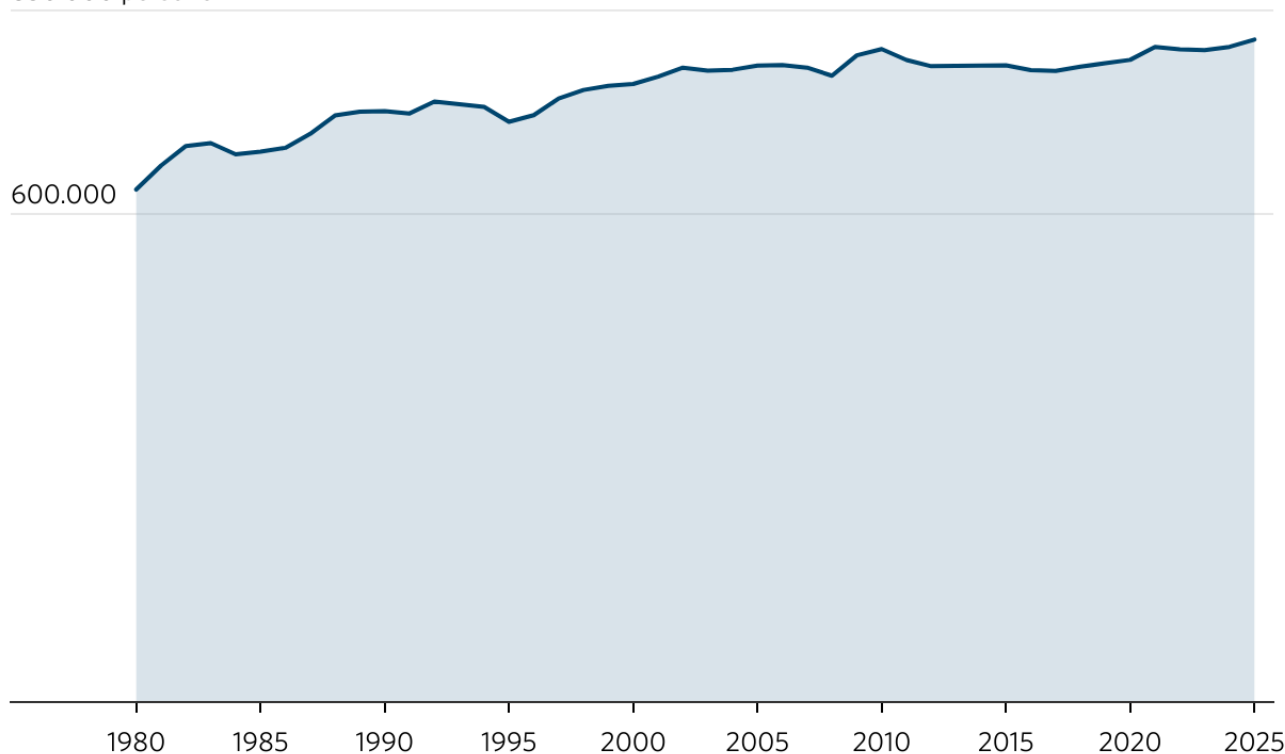
Efter 2017 er der igen blevet flere offentligt ansatte, og med den nuværende regerings planer om, at det offentlige forbrug som minimum skal følge med det demografiske pres, er der nu igen udsigt til flere offentligt ansatte. Fra 2020 til 2025 forventer Finansministeriet, at den offentlige beskæftigelse vokser med ca. 25.000 personer.

FIGUR 1

25.000 flere offentligt ansatte fra 2020 til 2025

Figuren viser udviklingen i antallet af offentligt ansatte.

850.000 personer

Anm.: Den offentlige beskæftigelse er opgjort ekskl. personer på orlov. Efter 2020 er den offentlige beskæftigelse fremskrevet med udviklingen i finansministeriets 2025-fremskrivning fra august 2021.

Grafik: Arbejderbevægelsens Erhvervsråd • Kilde: AE på baggrund af ADAMs databank, Danmarks Statistik og finansministeriet, 2025-fremskrivning, oktober 2021.

Samtidig med faldet i antallet af offentligt ansatte i årene efter 2010, er der blevet flere indbyggere, og derfor er der siden 2010 blevet færre offentligt ansatte pr. indbygger. Fra 2010 til 2019 er antallet af offentligt ansatte pr. 1.000 indbyggere således faldet fra 145 til 135 – et fald på 6,7 pct.

Med de 25.000 flere offentligt ansatte frem til 2025, vil antallet af offentligt ansatte pr. indbygger dog fremover være nogenlunde konstant. Finansministeriet forventer i deres seneste 2025-fremskrivning, at

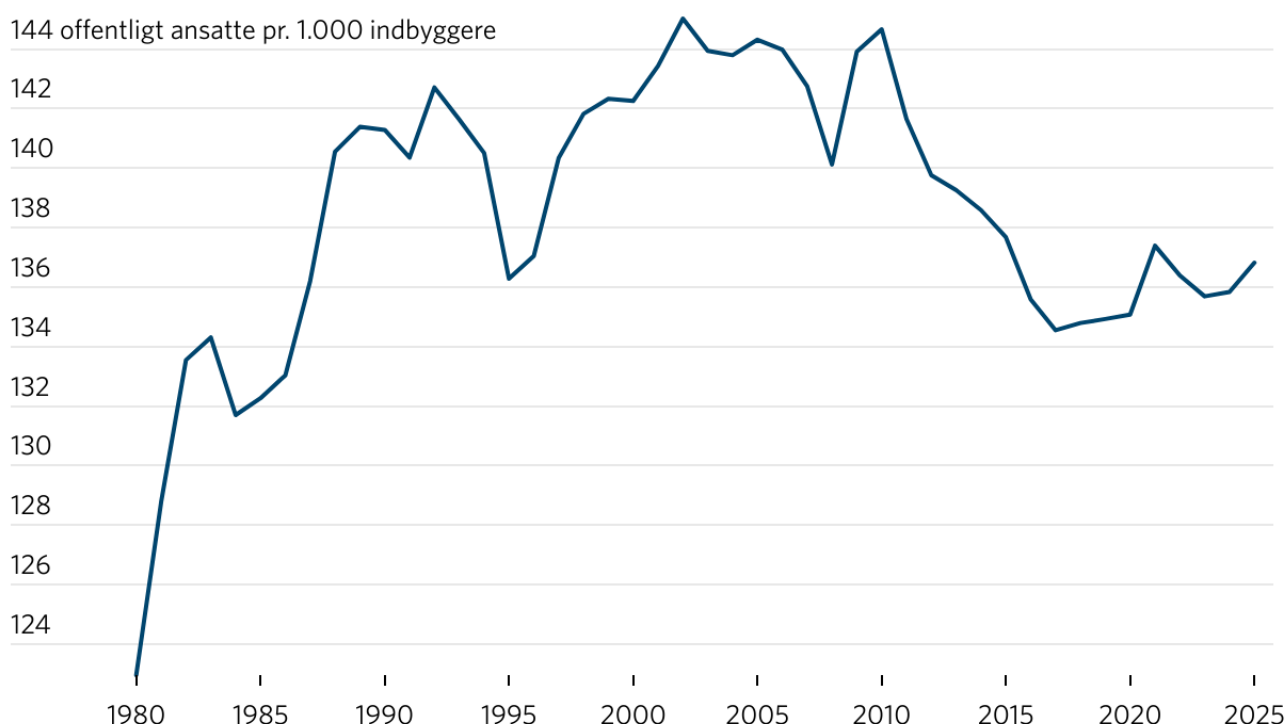
antallet af offentligt ansatte vokser i nogenlunde samme takt som befolkningen. Det står i kontrast til de økonomiske planer, VLAK-regeringen fremlagde, hvor antallet af offentligt ansatte pr. indbygger stod til at falde frem mod 2025.¹

Stigningen i antallet af offentligt ansatte pr. borger fra 2020 til 2021 og det efterfølgende fald fra 2021 til 2022 skal ses i lyset af COVID-19, som betød, at der i begyndelsen af pandemien blev ansat flere i den offentlige sektor som podere, i smitteopsporingen og som administrativt personale til håndteringen af hjælpepakker til erhvervslivet. I 2022 skrues der ned for coronaberedskabet igen.

FIGUR 2

Antallet af offentligt ansatte pr. 1.000 indbyggere holdes nogenlunde konstant frem mod 2025

Figuren viser udviklingen i antallet af offentligt ansatte pr. 1.000 indbyggere.

Anm.: Den offentlige beskæftigelse er opgjort ekskl. personer på orlov. Efter 2020 er den offentlige beskæftigelse fremskrevet med udviklingen i finansministeriets 2025-fremskrivning fra august 2021.

Grafik: Arbejderbevægelsens Erhvervsråd • Kilde: AE på baggrund af ADAMs databank, Danmarks Statistik og finansministeriet, 2025-fremskrivning, oktober 2021.

Antallet af arbejdstimer er historisk lavt

Når man ser på antallet af erlagte arbejdstimer i den offentlige sektor pr. indbygger, er faldet fra 2010 til 2019 endnu mere markant, end når man ser på antallet af offentligt ansatte pr. indbygger.

Fra 2010 til 2019 er antallet af arbejdstimer i den offentlige sektor pr. indbygger faldet med 8,7 pct., hvor antallet af offentligt ansatte pr. indbygger til sammenligning i samme periode som nævnt er faldet med 6,7 pct.

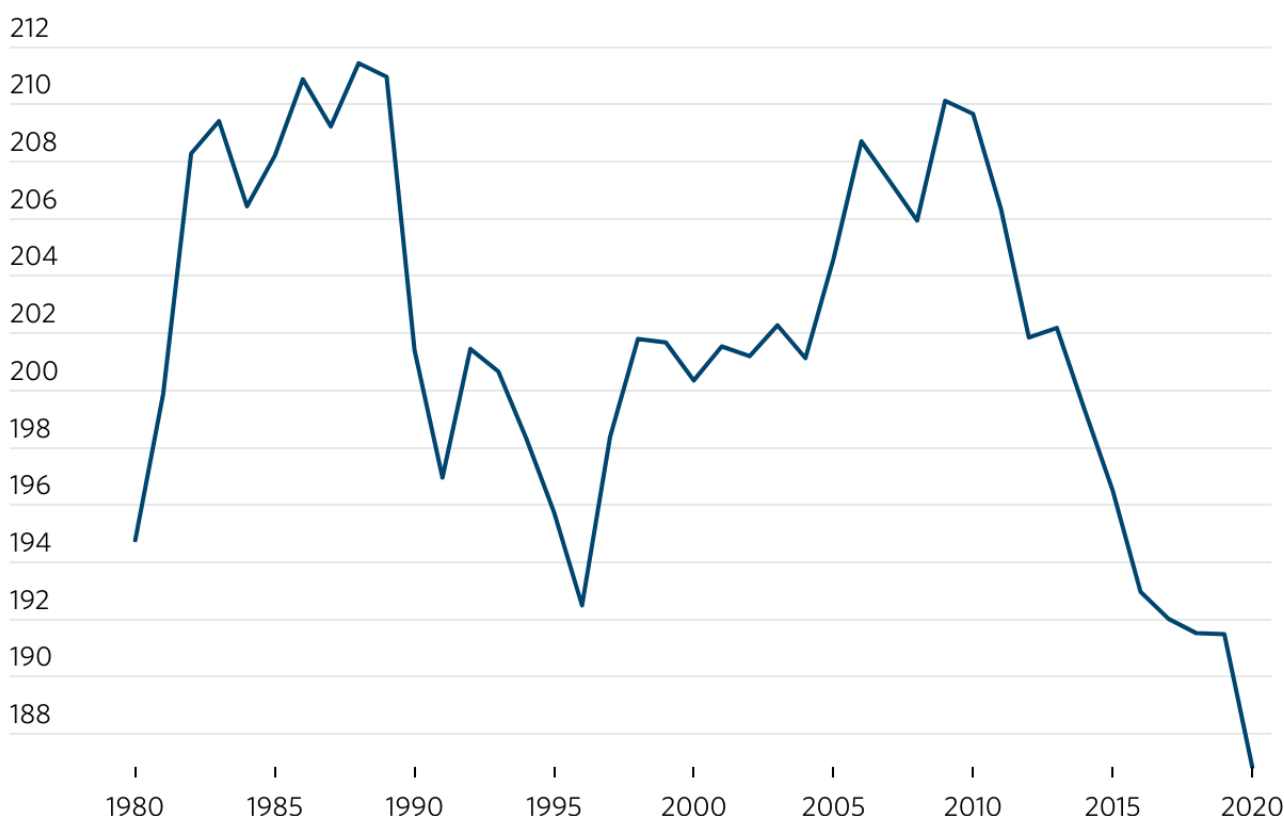
Antallet af arbejdstimer pr. indbygger var således i 2019 historisk lavt. I 2020 har antallet af erlagte arbejdstimer været påvirket af COVID-19, og derfor skal faldet i 2020 tolkes forsigtigt, fordi usikkerheden i tallene er større end normalt.

FIGUR 3

Historisk få arbejdstimer pr. indbygger - også før Corona

Figuren viser udviklingen i antallet af erlagte arbejdstimer i den offentlige sektor pr. indbygger.

214 arbejdstimer pr. indbygger

Grafik: Arbejderbevægelsens Erhvervsråd • Kilde: AE på baggrund af ADAMs databank, Danmarks Statistik

Velfærdsloven betyder at vi kan følge med befolkningsudviklingen

Når det offentlige forbrug vokser svarende til det demografiske pres, indebærer det, at der er nulvækst pr. bruger. Den velstandsforbedring, der sker som helhed i økonomien, kommer dog ikke den offentlige service til gode, hvis det offentlige forbrug kun vokser med det demografiske pres.

Det betyder, at de offentlige tilbud vil opfattes som stadig dårligere år for år i takt med, at den private velstand stiger. Vi skal faktisk op på en årlig vækst på omkring 1,1 pct. i det offentlige forbrug om året for at sikre det, man kalder et neutralt forløb, hvor der er penge til, at de offentlige tilbud både kan følge med velstandsudviklingen og befolkningsudviklingen. Det har ingenlunde været tilfældet de sidste mange år, men med den nye velfærdslov er det dog meningen, at det offentlige forbrug i det mindste skal følge med det demografiske pres.

1 <https://www.ae.dk/analyse/2018-03-laveste-antal-offentligt-ansatte-pr-borger-siden-1980erne>